

περιθώριο

περιθώριο, το, ουσ. [κατά Α. Κοραή από το περιθεώριον· κατ' άλλους από το ρ. περιθέω (= περιτρέχω)], το περιθώριο· τρόπος ζωής έξω από τα νόμιμα ή καθιερωμένα πλαίσια της κοινωνίας, χωρίς καμιά συμμετοχή ή ρόλο σε αυτή: «το κοινωνικό περιθώριο τείνει να εξελιχθεί σε μια απέραντη χωματερή». (Λαϊκό τραγούδι: η αστυνομία πάλι μπλόκο ετοιμάζει, του **περιθώριου** τα σκουπίδια να μαντρώσει, κι εσύ μια τρύπα ψάχνεις να ξεράσεις, κι εγώ μια έξοδο κινδύνου να με σώσει). (Ακολουθούν 13 φρ.)·

- *άνθρωπος του περιθωρίου*, βλ. λ. [άνθρωπος](#)·

- *βάζω στο περιθώριο*, (για χρήματα) αποταμιεύω, *βάζω στην άκρη*: «κάθε τόσο βάζω μερικά λεφτουδάκια στο περιθώριο για ώρα ανάγκης»· βλ. και φρ. *τον βάζω στο περιθώριο*·

- *δεν έχω περιθώρια* ή *δεν έχω τα περιθώρια*, *δεν έχω τη δυνατότητα ελεύθερης κίνησης ή δράσης*: «δεν έχω περιθώρια να σε βοηθήσω οικονομικά, γιατί κι εγώ βρίσκομαι σε πολύ δύσκολη θέση || δεν έχω τα περιθώρια να πάρω άλλους υπαλλήλους στη δουλειά μου»·

- *δεν υπάρχουν περιθώρια* ή *δεν υπάρχουν τα περιθώρια*, *δεν υπάρχουν οι δυνατότητες ελεύθερης κίνησης ή δράσης*: «δεν υπάρχουν περιθώρια για περισσότερα έξοδα»·

- *δεν υπάρχουν περιθώρια χρόνου*, *δεν υπάρχει άνεση χρόνου για κάποια πράξη*: «πρέπει να βιαστούμε, γιατί δεν υπάρχουν περιθώρια χρόνου και θα χάσουμε το τρένο || πρέπει να βιαστούμε να τελειώσουμε τη δουλειά, γι' αυτό δεν υπάρχουν περιθώρια χρόνου για τεμπελιά»·

- *έχω στο περιθώριο*, (για χρήματα) έχω αποταμιευμένα, *έχω στην άκρη*: «για ώρα ανάγκης έχω στο περιθώριο κάτι λεφτουδάκια»·

- *ζω στο περιθώριο*, **α.** ζω μακριά από κάθε κοινωνική ή επαγγελματική δραστηριότητα: «απ' τη μέρα που βγήκα στη σύνταξη, ζω στο περιθώριο». **β.** ζω έξω από τα νόμιμα ή καθιερωμένα πλαίσια της κοινωνίας, χωρίς να έχω καμιά συμμετοχή ή ρόλο σε αυτή: «όσοι ζουν στο περιθώριο, δεν έχουν καλή κατάληξη στη ζωή τους». (Λαϊκό τραγούδι: *μα τι να πω στο περιθώριο που ζω φυλακισμένος, το σ' αγαπώ μοιάζει με λέξη που τη λέει μεθυσμένος*)·

- *με βάζουν στο περιθώριο*, *με παραμερίζουν*, *με παραγκωνίζουν*: «ο καινούριος διευθυντής μ' έβαλε στο περιθώριο, γιατί έχουμε διαφορετικό σκεπτικό σχετικά με τον τρόπο παραγωγής του εργοστασίου»·

- *μπαίνω στο περιθώριο*, βλ. φρ. *περνώ στο περιθώριο*·

- *περνώ στο περιθώριο*, αποσύρομαι από την ενεργό δράση: «απ' τη στιγμή που το χώνεψα πως με πήραν τα χρόνια, πέρασα στο περιθώριο και ζω ήσυχη ζωή»·

- *στενεύουν τα περιθώρια*, *εξαντλείται η δυνατότητα ελεύθερης κίνησης ή δράσης*: «πρέπει να βιαστούμε να παραδώσουμε τη δουλειά, γιατί στενεύουν τα περιθώρια και θα εκτεθούμε»·

- *τον βάζω στο περιθώριο*, *τον παραμερίζω*, *τον παραγκωνίζω*: «απ' τη στιγμή που μεγάλωσαν τα παιδιά του, τον έβαλαν στο περιθώριο κι ανέλαβαν αυτά τη διεύθυνση του εργοστασίου»·

- *τον έχω στο περιθώριο*, *τον έχω παραμερισμένο*, *παραγκωνισμένο*: «δεν περνάει πια ο λόγος του στη δουλειά, γιατί εδώ και πολύ καιρό τον έχουν στο περιθώριο»·